

Protokół

VI posiedzenia Plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 czerwca 2018 r.

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości.

Prof. Marciniak otwierając obrady, przywitał zaproszonych gości oraz członków Rady.

II. Przyjęcie porządku obrad.

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Wymiana międzynarodowa w polskim szkolnictwie wyższym.

Pierwszy z referatów zaprezentowała Pani dr Zofia Sawicka z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Oferta NAWA kierowana jest głównie do nauczycieli akademickich, studentów i młodych naukowców. Na podstawie dotychczasowej działalności można powiedzieć, że największym zainteresowaniem wśród studentów cieszą się programy zapewniające długofalowe wyjazdy zagraniczne zwłaszcza te, które w programie studiów zawierają element umiędzynarodowienia przykładem mogą tu być szkoły francuskie czy amerykańskie. Drugim istotnym zjawiskiem jest umiędzynarodowienie „w domu”, tj. tworzenie na polskich uczelniach grup badawczych lub grup studentów złożonych z przedstawicieli różnych narodowości. Kolejnym z elementów jest rosnąca liczba studentów z krajów azjatyckich, którzy szukają możliwości studiowania w krajach europejskich, wiąże się to jednocześnie z potrzebą dostosowania oferty edukacyjnej do konkretnych rynków. Zwiększoną mobilność zaważa się również wśród studentów amerykańskich, nowozelandzkich czy też australijskich. Dlatego też NAWA planuje przygotowywać w przyszłości polskie uczelnie do tego typu zmieniających się rynków edukacyjnych. Mając na uwadze, zmieniające się wciąż potrzeby edukacyjne NAWA przygotowała szereg programów m.in. program stypendialny dla Polonii, programy dla krajów rozwijających się, program im. Banacha dla krajów partnerstwa wschodniego czy też program im. Łukasiewicza dla bardziej egzotycznych kierunków jak Indonezja czy Indie oraz Ameryka Łacińska. W 2019 roku NAWA planuje ogłosić program na II stopień studiów dla kandydatów z całego świata. Tematem otwartym pozostają tutaj odpłatność za studia oraz problemy wizowe. To co jest istotne dla polskich uczelni w zakresie zwiększania umiędzynarodowienia to potrzeba reklamowania się oraz umiejętność integrowania się na arenie międzynarodowej. Jeśli zaś chodzi o mobilność młodych naukowców zjawisko to wygląda zupełnie inaczej. Mobilność jest zdecydowanie mniej dynamiczna, głównie oddziaływanie mają tu czynniki socjalne i rodzinne. Ponadto istotny jest również element powrotowy. Stąd też NAWA uruchomiła program „Polskie powroty”, zachęcający polskich naukowców mających międzynarodowe doświadczenie do budowania zespołów badawczych na polskich uczelniach. Obecnie pierwsza edycja programu została zakończona. Kolejnym

z programów skierowanym do naukowców jest program Beckera, w ramach którego odbywają się roczne wyjazdy zagraniczne. Planuje się również uruchomienie programu dla doktorantów, również prowadzona jest dwustronna wymiana naukowców koordynowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dodatkowo w 2019 roku będą uruchomione dwa programy postdoc dla naukowców z polski z komponentem reintegracyjnym i długookresowe przyjazdy dla cudzoziemców do Polski. W kontekście mobilności polskich naukowców NAWA zmaga się z wieloma problemami m.in. brakiem zainteresowania polskich uczelni osobami powracającymi z zagranicy oraz tym jak będą funkcjonowały szkoły doktorskie w kontekście umiędzynarodowienia. Ważne jest aby umiędzynarodowienie było wpisane we wszystkie płaszczyzny funkcjonowania instytucji jaką jest uczelnia począwszy od kadry, rozwoju badań, a skończywszy na procesie dydaktycznym. Przede wszystkim jakość badań czy prowadzonych studiów pozostaje podstawowym elementem konkurencyjności na międzynarodowym rynku edukacyjnym dodatkiem zaś są promocja oraz umiejętność integrowania zagranicznych studentów. W przypadku umiędzynarodowienia nie można zapominać również o profesjonalizacji kadry administracyjnej. Właśnie w programie „Welcome to Poland” znalazły się środki przeznaczone na obsługę i integrację studentów oraz kadry zagranicznej. W kontekście umiędzynarodowienia ważne jest określenie na ile uczelnie są w stanie wyznaczyć kluczowych partnerów swojej współpracy międzynarodowej oraz ostatni z istotnych punktów tj. umiejętność koncentracji na długofalowych efektach umiędzynarodowienia. Kolejną prelegentką była Pani Beata Skibińska, przedstawiciel Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, która jest wieloletnim koordynatorem programu Erasmus. W nawiązaniu do uprzedniej prezentacji zwróciła uwagę, że w przypadku programu Erasmus również spotykają się z podobnymi problemami czy zagadnieniami jak koordynatorzy NAWA. Podkreśliła, że pomimo swojego 30-letniego funkcjonowania program Erasmus nadal jest bardzo dobrym narzędziem służącym ku temu aby uczelnie do tego zglobalizowanego zagadnienia umiędzynarodowienia się przygotowywały. Dzięki niemu uczelnie mogły dokonać zmiany, która była ważna dla ich społeczności. Znakiem charakterystycznym Erasmusa jest przede wszystkim międzynarodowa wymiana studentów. Jednak najważniejszym elementem była zmiana jaka zaszła w programach kształcenia uczelni, które przystępowały do tego programu. W Polsce jest wiele instytucji szkolnictwa wyższego, które realizują mobilność międzynarodową w niewielkiej skali, wynika z tego, że 15 do 20 % uczelni uczestniczących w programie konsumuje 70-80% budżetu i tyleż samo mobilność realizuje. Jednakże w ostatnim czasie obserwuje się wzrost mobilności pracowników naukowych. Od lat Polska jest w tym zakresie liderem w Europie. Umiędzynarodowienie to nie tylko wymiana osobowa, to również tworzenie misji, strategii i celów przez uczelnię oraz włączanie jej wszystkich elementów tj. kadry administracyjnej, kadry dydaktycznej oraz całego środowiska akademickiego w system doskonalenia umiędzynarodowienia. W kontekście korzyści program Erasmus jest poza wszelkimi wątpliwościami. Korzyści te idą od osób indywidualnych poprzez instytucje szkolnictwa wyższego, zaznaczane są w systemach szkolnictwa wyższego każdego z państw członkowskich. Jak każde programy europejskie Erasmus pozwala na współpracę, wymianę doświadczeń, wymianę myśli i poglądów a co za tym idzie na realizację europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i jest on

realizowany w Polsce z sukcesem. Kontynuacją tego programu będzie nowy program Erasmus po roku 2020 realizowany w nowej perspektywie finansowej. Ze wstępnych dokumentów publikowanych w maju tego roku wynika, że ma być realizowany lepiej, prościej, sprawniej bardziej ma być dostępny dla wszystkich, którzy są nim zainteresowani, bardziej będzie wychodził perspektywicznie w przyszłość. Program ten bardzo mocno będzie powiązany z tworzeniem europejskiego obszaru edukacyjnego. Nowością zaś w sektorze szkolnictwa wyższego będzie idea sieci uniwersytetów europejskich. W dalszej części spotkania przewodniczenie obradom przejął prof. A. Więcek Wiceprzewodniczący Rady, który otworzył dyskusję. W toku dyskusji pojawiło się szereg pytań m.in. w zakresie podziału środków na poszczególne obszary umiędzynarodowienia tj. studentów, naukowców oraz instytucji zarówno w programach NAWA jak i Erasmus. Z informacji przekazanych przez NAWA wynika, że największa absorpcja środków zauważalna jest w programach instytucjonalnych. Jednakże środki na te trzy płaszczyzny równoważą się. Natomiast w przypadku Erasmus atrakcyjność dofinansowania dla pracowników była to kwestia ustalenia stawki przez kraj wysyłający. W tej chwili w programie Erasmus + stawki dla pracowników określane są na poziomie europejskim. Natomiast zidentyfikowano różnice w stawkach stypendiów dla studentów. Wśród głosów dyskusji pojawiły się głosy krytyczne, iż Erasmus nie jest programem atrakcyjnym dla naukowców. Otóż należy zauważyć, że środki w ramach tego programu głównie przeznaczone są na dydaktykę. Szacuje się, że program Erasmus w najbliższej perspektywie finansowej ma pomóc 12 milionom osób indywidualnych zdobyć doświadczenie międzynarodowe. Obecny program zaś mówi o 4 milionach. Prof. B. Marciniak zaś przedstawił na przykładzie UAM w Poznaniu możliwości jakie daje współpraca międzynarodowa pomiędzy uczelniami, czego dowodem jest utworzenie uniwersytetu w Viadrinie, na którym realizowane są polsko-niemieckie studia prawnicze. Obecnie bardzo istotnym elementem współpracy, nadal dyskutowanym, jest utworzenie wspólnego wydziału międzynarodowego oraz prowadzenie studiów interdyscyplinarnych i utworzenie uniwersytetu, który będzie centrum konferencyjnym oraz ośrodkiem wymiany myśli naukowej i badań naukowych. Natomiast prof. Przyłuska-Fiszler zwróciła się z pytaniem o dane, które wskazywałyby jak wyjazdy zagraniczne studentów miały wpływ na czas ukończenia studiów oraz wyniki kształcenia. Pani B. Skibińska stwierdziła, że część danych znajduje się w rękach Fundacji natomiast nie mają one charakteru twardych danych a raczej charakter deklaratywny. Następnie głos zabrał ks. Prof. Dziekoński Rektor UKSW, który zwrócił uwagę, iż zauważalny jest trend, że umiędzynarodowienie idzie w kierunku ilości a nie jakości, było to widoczne w wielu prezentacjach uczelni przedstawionych podczas obrad Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich oraz licznych szkół niepublicznych. Wracając do danych statystycznych jakie znajdują się w posiadaniu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji wynika, że znaczna większość uczestników programu deklarowała, iż program Erasmus pomógł im w znalezieniu pracy, bądź był brany pod uwagę przez pracodawcę przy wyborze pracowników. Następnie głos zabrał dyr. Szymczak-Gałkowski szef Departamentu Współpracy Międzynarodowej, który zwrócił uwagę, że rola polskich uniwersytetów w kontaktach międzynarodowych jest nie do przecenienia, absolwenci polskich studiów zagranicznych czy to w ramach programów stypendialnych czy też

finansowanych przez poszczególne kraje podkreślają bardzo wysoką kulturę społeczną polskich uniwersytetów. Jak również polskie uniwersytety uważane są za jedne z najbardziej przyjaznych i bezpiecznych miejsc na świecie. Natomiast należy zaznaczyć, że na niekorzyść polskich uczelni przemawia fakt, iż ich wykładowcy nie są w obiegu międzynarodowym. Dlatego najbardziej wartościowym elementem jest byciem uczestnikiem międzynarodowej sieci uczelni. Prof. Kraśniewski nawiązując do wypowiedzi dyr. Gałkowskiego poinformował, iż KRASP prowadzi ocenę najlepszych miejsc do studiowania na całym świecie i co ważne Polska jest bardzo wysoko uplasowana w tych rankingach. Jest to głównie wykorzystywane do promocji polskiego szkolnictwa wyższego. W trakcie dyskusji poruszono również kwestię opodatkowania stypendiów w ramach programu Erasmus + a także problem uznawalności dyplomów. Podsumowując głosy prelegentów jak i uczestników dyskusji prof. Więcek zwrócił uwagę, że rozmowa toczyła się wokół czterech tematów osiowych tj. mobilność, jakość, współpraca oraz integracja i powinny one być dalej w przyszłości kontynuowane.

IV. Komunikaty

Przewodniczący Rady, który uczestniczył na konferencji poświęconej pracom nad Ustawą 2.0 poinformował, że Klub Zjednoczonej Prawicy poparł projekt ustawy skierowany do Sejmu. Obecnie odbywa się drugie czytanie. Przewodniczący RG poparł projekt ustawy dodając, że może on stanowić ramy, które będą sprzyjać rozwojowi szkolnictwa wyższego, pod warunkiem, że będzie zaopatrzone w odpowiednie finansowanie. Poinformował również, że Premier J. Gowin podziękował Radzie za istotny wkład w kształtowanie tego projektu ustawy. Członkowie Rady podjęli dyskusję na temat przyszłego działania Rady w świetle nowych zapisów ustawowych a także dyskutowali o problematyce ewaluacji, wykazie czasopism oraz nowej liście dziedzin i dyscyplin.

Przewodniczący zwrócił się ponadto do członków Rady o poparcie kandydatury prof. W. Banysia na członka Komisji Etyki PAN. W wyniku głosowania kandydatura prof. Banysia została jednogłośnie przyjęta przez aklamację. Przewodniczący poruszył również temat negatywnie zaopiniowanego przez Radę projektu ustawy o Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Rektor UKSW odnosząc się do opinii zapewnił, że uczelnia dobrowolnie podda się ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej w kontekście planowanych działań otwarcia kształcenia na kierunku medycznym. W dalszej części spotkania Przewodniczący poinformował o najbliższych tematach, którymi Rada zajmie się w jesiennej i zimowej sesji spotkań.

V. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

Rządowym projekcie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego

Opinię o Rządowym projekcie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego przedstawił Prof. M. Krawczyński, Wiceprzewodniczący Komisji Kształcenia RG, który zaproponował Radzie rozważenie wstrzymania prac nad

projektem ustawy do czasu przyjęcia ustawy 2.0. Rada jednogłośnie przyjęła powyższe stanowisko. Uchwała Nr 44/2018 stanowi załącznik do protokołu.

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utworzenia Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki

Prof. M. Krawczyński Wiceprzewodniczący Komisji Kształcenia, RG, przedstawił projekt uchwały przywołującej uchwałę Rady nr 6/2018 z dnia 8 lutego 2018 roku dotyczącą rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw, w której Rada zasugerowała wstrzymanie prac związanych z wdrożeniem projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej do czasu przyjęcia ustawy 2.0. Powyższe stanowisko Rada przyjęła jednogłośnie. Uchwała nr 45/2018 stanowi załącznik do protokołu.

VI. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Prof. J. Żmija, Przewodniczący Komisji Uprawnień Akademickich RG, przedstawił opinie o wnioskach jednostek organizacyjnych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada Główna jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk społecznych w dyscyplinie psychologia Wydziałowi Zamiejscowemu w Katowicach SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego,
- doktora nauk matematycznych w dyscyplinie informatyka Wydziałowi Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego.

Rada Główna jednogłośnie negatywnie zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo Wydziałowi Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach,
- doktora nauk technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka Wydziałowi Architektury Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie.

Uchwały nr 46/2018, nr 47/2018, nr 48/2018, nr 49/2018 stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

VII. Sprawy różne i wolne wnioski.

Prof. J. Żmija poinformował, że 28 maja br. Prof. W. Banyś otrzymał doktorat honoris causa Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Laudatorem był Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Wojciech Nowak. W uroczystości tej uczestniczyło wielu zacnych przedstawicieli polskiego środowiska akademickiego oraz przedstawicieli władz samorządowych.

VIII. Przyjęcie protokołu V posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Protokół został przyjęty jednogłośnie.

IX. Zamknięcie obrad.

Przewodniczący zamykając obrady podziękował wszystkim obecnym za interesującą dyskusję i czynny udział w posiedzeniu.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Zbigniew Marciniak

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Uchwały nr 44-49
3. Nagranie CD z przebiegu obrad.